ERIKA OLAHOVÁ

MATNÉ ZRCADLO

TRIÁDA

ERIKA OLAHOVÁ

MATNÉ ZRCADLO

Kniha vychází za finanční podpory
Ministerstva kultury ČR
a Nadace Český literární fond

© Erika Olahová-Lakatošová, 2007
© Nakladatelství Triáda, 2007
ISBN tištěné verze 978-80-86138-95-4
ISBN verze PDF 978-80-87256-42-8

UKRADENÝ PLÁŠTÍK

V malé místnůstce bylo slyšet sténání a bolestné vzdechy. Zatnuté zuby, zpocený obličej a pak slabý výkřik. Místnost zaplavil hlasitý pláč zrovna narozeného chlapce.

Porodní bába vzala dítě a položila ho na dřevěný stůl, na kterém už bylo prostěradlo a železný lavor s teplou vodou. Když chtěla dítě omýt, s podivem si ho prohlédla a viděla, že má na sobě jakoby pláštíček a čepičku z průhledné děložní blány. Zavolala na dvě ženy, které stály u dveří, aby se šly podívat. Už odrodila spoustu žen, ale žádné dítě takto „oblečené" nebylo. Jedna z žen, když se ostatní věnovaly rodičce, vzala děcko, jako že ho jde znovu umýt, sundala mu z hlavy čepičku i pláštík a rychle je schovala do kapsy v kazajce. Potom dítě opláchla a zabalené v pleně položila k matce do postele. Popřála hodně zdraví, narychlo se rozloučila a odešla. Spěchala domů, kde blánu usušila a zašila do podšívky kazajky. Podle pověry jí měla čepička i pláštík sloužit jako clona pro zlodějské rejdy.

Pověra měla však i druhou stránku, která se týkala malého dítěte. Říkalo se, že když se dítě takto jakoby oblečené narodí, bude velmi chytré a šťastné, ale pokud mu někdo jeho pláštík vezme, pak ještě mladé zemře.

Avšak to Dětvjance, jak jí přezdívali, vůbec nevadilo, jen víc a víc chodila na trhy a jarmarky, kde sedláci mezi sebou handlovali, pro-

dávali koně, kravky a drobnou drůbež, a plné měšce jim visely u kožených širokých opasků. Dětvjanka se mezi nimi proplétala a šikovně jim měšce od pasů odřezávala. Jako by byla opravdu neviditelná, takovou moc ten pláštík měl. Hezkých pár let se jí vedlo opravdu dobře, hromadila pokradené věci i peníze, a čím víc měla, tím víc chtěla.

Zatím Jan vyrostl v hezkého a velmi chytrého chlapce, ale štěstí se mu vyhýbalo. Mladí i staří Cigáni k němu mockrát přišli pro radu, všem dovedl poradit i pomoci, ale sám sobě pomoci ani poradit neuměl, nic se mu nevedlo, a ani o práci zavadit nemohl. V den, kdy mu bylo osmnáct let, přišel za ním sedlák, aby mu Jan přivezl na trakaři pohřební věnec, že prý mu zesnula stará teta. Jan tedy naložil věnec na trakař a vydal se zaprášenou silnicí vzhůru ke hřbitovu.

Zničehonic se proti němu vyřítilo čtyřspřeží splašených koní, chtěl ještě zachránit trakař, ale sám nestačil uskočit. Mnoho času mu smrt nedopřála, koně ho v té hrůzné chvíli ušlapali. Zemřel ve stejnou hodinu, kdy se narodil.

Když se to dozvěděla stará Dětvjanka, velmi se polekala. Hnula se v ní ta trocha svědomí, která jí ještě zbyla, a rychle spěchala domů. Ruce se jí třásly, když vytahovala ze své staré kazajky scvrklou usušenou blánu a házela ji do ohniště, aby ze sebe sejmula vinu, kterou cítila. Jako smyslů zbavená pálila kazajku a hadry,

oheň se najednou rozhořel takovou silou, že vzplály i ostatní věci. Žena v panice vyběhla před dům, a než přišli lidé, byl celý v plamenech. Shořel i s jejím bohatstvím, které si léta střádala. Nezbylo jí nic, jen to, co měla na sobě. Když potom lidé potkávali starou otrhanou žebračku, mnohokrát si vzpomněli na staré pořekadlo: *Pán bůh není náhlivý, ale pamětlivý*.

Rozedraná, bezmocná a stará žena došla až k malému domku – tam se přeci tenkrát narodil ten malý chlapec, který měl na sobě pláštíček a ona mu ho vzala. Neměla odvahu zaklepat, a tak tam jenom stála a dívala se na zpuchřelé dveře. Vtom se dveře otevřely, poznala matku toho chlapce. Dětvjanka se na ni dívala, ale nedokázala nic říci. Za okamžik se za ženou objevil její muž, měl semknuté úzké rty. „Pojďte dál, teta, slyšel jsem, co se vám stalo." Stará šla, aniž věděla jak a proč. Nabídli jí jídlo a usadili ji na lavici. Když si brala hrnek teplého mléka a chleba, třásly se Dětvjance ruce a hlavou se jí honilo, má-li vše říci či ne.

Mezitím si drobila ulomený chléb, který žvýkala bezzubými ústy, a lámala si hlavu, jak odčinit, co zapříčinila. Přivedla do tohoto domu smrt a smutek. Na zdech visely obrázky svatých i fotografie velmi hezkého chlapce.

Staré ženě se zdálo, že se na ni dívá – ne, nebyl to vyčítavý pohled, byl plný lásky a dobroty. A skoro jí nedošlo, že už nejí, ale povídá. Začala říkat vše, co udělala, jak její lakota zabila jejich syna,